

POLITIET

Politidirektoratet
politidirektoratet@politiet.no

Deres referanse

Vår referanse
201408470

Dato
25.02.2014

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i politiloven § 18

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester viser til Justisdepartementets høringsbrev av 17.01.2014, JDs referanse 13/6217 – NNO, med forslag til endringer i politiloven § 18. Høringsfristen er 27.02.2014.

0. Justisdepartementets endringsforslag

Politiloven § 18 første og annet ledd skal lyde:

«Den som skal tilsettes i politi- og lensmannsetaten, herunder i Politidirektoratet, må ha plettfri vandel. Til bruk for vandelskontrollen skal søkeren fremlegge uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41. Tilsatte med alminnelig politimyndighet må være norske statsborgere.

Politiet kan kreve fremleggelse av uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41, av personer som skal utføre arbeid eller tjeneste for politiet, eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet.»

Politiloven § 18 nåværende annet ledd blir nytt tredje ledd.

1. Politiloven § 18 første ledd - Tilsatte i politiet

Politiloven § 18 første ledd første setning stiller i dag krav om at den som skal tilsettes i politi- og lensmannsetaten, herunder i Politidirektoratet, må ha plettfri vandel.

Politidirektoratet har tolket bestemmelsen til å gi hjemmel for å utstede uttømmende politiattest, men har i motsetning til det Justisdepartementet forutsetter i høringsnotatet, ikke tolket inn et krav om uttømmende og utvidet politiattest.

Østfinnmark politidistrikt

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester
Post: Postboks 113, 9951 Vardo
Telefon: 78 98 93 60
E-post: politiattest@politiet.no

Justisdepartementets høringsforslag innebærer dermed en endring i forhold til gjeldende rett, ved at politiloven § 18 første ledd etter forslaget vil hjemle utstedelse av uttømmende og utvidet politiattest for alle som skal tilsettes i politiet.

2. Politiloven § 18 andre ledd - Andre som skal utføre arbeid eller tjeneste for politiet, eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet

2.1. Foreslått bestemmelse er ny og lovfester hjemlene for å utstede politiattester for andre enn tilsatte, der disse personene skal utføre arbeid eller tjeneste for politiet. Hjemlene fremgår i dag av følgende rundskriv:

- Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv G-49/2000: Innbeordringer, engasjementer, vikarer, eksterne leverandører, konsulenter og innleide vikarer i Politiets IKT-tjenester (PDMT) som skal ha tilgang til politiets registre.
- Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv POD 2011/012: Tolk som skal tjenestegjøre for politiet og påtalemyndigheten.

2.2. Foreslått bestemmelse gir også ny hjemmel for utstedelse av politiattester til personer som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet. Bestemmelsen vil etter Justisdepartementets forslag omfatte alle som skal ha tilgang til politiets systemer, eller oppholde seg i politiets lokaler over lengre tid, herunder renholdspersonale og håndverkere, jf. punkt 3 i høringsnotatet.

3. Utstedelse av politiattest til studenter i praksisplass i politiet og påtalemyndigheten

Foreslått bestemmelse i politiloven § 18 andre ledd omfatter etter sin ordlyd ikke studenter i praksisplass i politiet og påtalemyndigheten. Hjemmelen for utstedelse av politiattester til studenter i praksisplass i politiet og påtalemyndigheten fremgår i dag av følgende rundskriv:

- Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv G-87/00.

Dersom hjemmelen for utstedelse av politiattest til studenter i praksisplass ønskes videreført, kan denne tilføyes i politiregisterforskriften, tilsvarende som for personer som skal tjenestegjøre som tolk for politiet eller påtalemyndigheten (§ 34-15), og med tilsvarende krav om at politiattesten skal være uttømmende og utvidet, jf. politiregisterloven § 41.

4. Utstedelse av politiattester ved tildeling av begrenset politimyndighet

Krav om plettfri vandel for personer som skal tildeles begrenset politimyndighet er i dag hjemlet i en generell bestemmelse som gjelder for alle som skal tildeles slik myndighet, og i

Østfinnmark politidistrikt

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester
 Post: Postboks 113, 9951 Vardo
 Telefon: 78 98 93 60
 E-post: politiattest@politiet.no

Saksbehandler: AAA029
 Skrevet ut: 06.12.2013
 Side 2 av 4

en spesiell bestemmelse som gjelder for militært personell fra Forsvaret ved utøvelse av grenseoppsyn på landegrensen mellom Norge og Russland.

Kravet om plettfri vandel er på samme måte som for politiloven § 18 tolket som en hjemmel for utstedelse av uttømmende politiattest. Hjemlene fremgår av følgende rundskriv og forskrift:

- Politiloven § 20 tredje ledd, jf. Rundskriv G-107/2000 punkt 2 sjette avsnitt: Tildeling og fornyelse av begrenset politimyndighet.
- Politiloven § 20 fjerde ledd, jf. Instruks om politimyndighet til militære grensevakter ved den norsk-russiske grensen § 3: Tildeling av begrenset politimyndighet til militært personell fra Forsvaret ved utøvelse av grenseoppsyn på landegrensen mellom Norge og Russland.

I tråd med begrunnelsen for de foreslåtte endringene i politiloven § 18 og i tråd med det strenge hjemmelskravet i politiregisterloven § 36, bør hjemlene for utstedelse av politiattester i forbindelse med tildeling av begrenset politimyndighet tydeliggjøres.

- For tildeling og fornyelse av begrenset politimyndighet generelt, kan hjemmel for utstedelse av politiattest tas inn i politiloven § 20 tredje ledd.
- For tildeling av begrenset politimyndighet til militært personell fra Forsvaret ved utøvelse av grenseoppsyn på landegrensen mellom Norge og Russland, kan hjemmel for utstedelse av politiattest tas inn i § 3 i Instruks om politimyndighet til militære grensevakter ved den norsk-russiske grensen.

Videre antar jeg at kravet om at politiattesten skal være uttømmende og utvidet, jf. politiregisterloven § 41, også bør gjelde for personer som tildeles begrenset politimyndighet, på samme måte som for tilsatte i politiet og for andre som skal utføre arbeid eller tjeneste for politiet eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet.

5. Utstedelse av politiattester ved tilsetninger og utnevnelser i påtalemyndigheten

Ved utnevning og tilsetning av embets- og tjenestemenn i påtalemyndigheten kan det etter straffeprosessloven § 55 tredje ledd utstedes uttømmende, men ikke utvidet politiattest.

Selv om bestemmelsen trådte i kraft så sent som 13.09.2013, antar jeg at det ikke er Justisdepartementets intensjon at det skal stilles andre krav til vandel for tilsatte i påtalemyndigheten enn i politiet.

Innholdet i straffeprosessloven § 55 tredje ledd, bør dermed harmoneres med foreslått innhold i politiloven § 18, slik at det ved utnevning og tilsetning av embets- og tjenestemenn i påtalemyndigheten kan utstedes uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.

Østfinnmark politidistrikt

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester
 Post: Postboks 113, 9951 Vardo
 Telefon: 78 98 93 60
 E-post: politiattest@politiet.no

Saksbehandler: AAA029
 Skrevet ut: 06.12.2013
 Side 3 av 4

6. Utstedelse av politiattester ved opptak til Politihøgskolen

Ved opptak til politihøgskolen kan det etter Politiloven § 24b utstedes uttømmende, men ikke utvidet politiattest.

Innholdet i politiloven § 24b, bør også her harmoneres med foreslått innhold i politiloven § 18, slik at det ved opptak til Politihøgskolen kan utstedes uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.

7. Vedlegg

Vedlagt oversikt viser en sammenstilling av dagens hjemler, Justisdepartementets forslag, og våre forslag til endringer.

Med vennlig hilsen

Are Aarhus
Politifullmektig

Østfinnmark politidistrikt

Politiets enhet for vandelskontroll og politiattester
Post: Postboks 113, 9951 Vardo
Telefon: 78 98 93 60
E-post: politiattest@politiet.no

Saksbehandler: AAA029
Skrevet ut: 06.12.2013
Side 4 av 4

Dagens hjemler	Foreslått hjemmel fra JD		Merknad og forslag til endringer
<p>Politiloven § 18 første ledd første setning:</p>	<p>Den som skal tilsettes i politi- og lensmannsetaten, herunder i Politidirektoratet, må ha plettfri vandel.</p>	<p>Den som skal tilsettes i politi- og lensmannsetaten, herunder i Politidirektoratet, må ha plettfri vandel. <i>Til bruk for vandelskontrollen skal søkeren fremlegge uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.</i></p>	<p>Dagens hjemmel dekkes av forslag til ny § 18 første ledd.</p>
<p>Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv G-49/2000</p>	<p>Innbeordringer, engasjementer, vikarer, eksterne leverandører, konsulenter og innleide vikarer i Politiets IKT-tjenester (PDMT) som skal ha tilgang til politiets registre.</p>	<p>Politiet kan kreve fremleggelse av uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41, av personer som skal utføre arbeid eller tjeneste for politiet, eller som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet.</p>	<p>Dagens hjemler dekkes av forslag til ny § 18 andre ledd. Ny hjemmel innføres for personer som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet.</p>
<p>Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv POD 2011/012</p>	<p>Tolk som skal tjenestegjøre for politiet og påtalemyndigheten.</p>		
<p>Ingen hjemmel i dag</p>	<p>Personer som skal utføre arbeid for en tjenesteleverandør for politiet.</p>		

<p>Strafferegistreringsforskriften § 12, nr 5, jf. Rundskriv G-87/00</p>	<p>Studenter i praksisplass i politiet og påtalemyndigheten.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Dagens hjemmel dekkes ikke av forslag til endringer i § 18.</p> <p>Forslag til tilføyelse i politiregisterforskriften:</p> <p>§ 34-16 Politiattest til studenter i praksisplass i politiet eller påtalemyndigheten</p> <p><i>Det kan utstedes uttømmende og utvidet politiattest til studenter i praksisplass politiet eller påtalemyndigheten.</i></p>
<p>Politi-loven § 24b</p>	<p>Opptak av studenter til Politihøgskolen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Politi-loven § 24b første ledd tredje setning stiller kun krav om uttømmende, ikke utvidet politiattest.</p> <p>Forslag til endring i § 24b første ledd tredje setning:</p> <p>Søkerne må fremlegge uttømmende og utvidet politiattest, jf. <i>politiregisterloven § 41.</i></p>
<p>Politi-loven § 20 tredje ledd jf. Rundskriv G-107/2000, punkt 2, sjette avsnitt.</p>	<p>Tildeling og fornyelse av begrenset politimyndighet.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Dagens hjemmel dekkes ikke av forslag til endringer i politi-loven.</p>

				<p>Forslag til ny § 20 tredje ledd tredje og fjerde setning:</p> <p><i>Den som tildeles begrenset politimyndighet må ha plettfri vandel. Til bruk for vandelkontrollen skal personellet fremlegge uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.</i></p> <p>Dagens tredje og fjerde setning blir fjerde og femte setning.</p>
<p>Politi loven § 20 fjerde ledd, jf. Instruks om politimyndighet til militære grensevakter ved den norsk-russiske grensen § 3</p>	<p>Tildeling av begrenset politimyndighet til militært personell fra Forsvaret ved utøvelse av grenseoppsyn på landegrensen mellom Norge og Russland.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Dagens hjemmel dekkes ikke av forslag til endringer i politiloven.</p> <p>Forslag til ny § 3 andre setning i Instruks om politimyndighet til militære grensevakter ved den norsk-russiske grensen:</p> <p>Den som tildeles begrenset politimyndighet må ha plettfri vandel. <i>Til bruk for vandelkontrollen skal personellet fremlegge uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41.</i></p>

<p>Straffeprosessloven § 55 tredje ledd.</p>	<p>Utnevning og tilsetning av embets- og tjenestemenn i påtalemyndigheten.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Ingen.</p>	<p>Straffeprosessloven § 55 tredje ledd stiller kun krav om uttømmende, ikke utvidet politiattest.</p> <p>Forslag til endring i § 55 tredje ledd:</p> <p>Tilsettingsmyndigheten kan kreve fremleggelse av uttømmende <i>og utvidet</i> politiattest, <i>jf. politiregisterloven § 41</i>, i forbindelse med utnevning og tilsetning av embets- og tjenestemenn i påtalemyndigheten.</p>
--	---	---------------	---------------	---